

mørke Sovekammer med det altid nedrullede mørkegrønne Gardin, hvor enten han selv eller en af hans Søsken sad ved Sengens Fodende og gned hendes syge Ben. Men i de sidste Dage var der dukket stadig flere Minder op fra den Tid, da hun endnu færdedes i Huset derhjemme, da hun Aften og Morgen selv vaskede og klædte de mindste Børn, da hun stoppede og lappede om de større, læste Lektier og skrev Stile med de allerstørste, og da hun hver Nat gik omkring til dem i Barnekamrene i lange, hvide Klæder, lagde en Pude tilrette hist, klappede en Dyne til her, og med sin mærkeligt bløde Haand strøg dem over Haaret, naar de i Halvsøvne slog Øjnene op og vendte sig.

Tydeligst huskede han fra den Tid Krigsaaret, hvis Ulykker han havde været for lille til at forstaa, og hvis Uro og Uregelmæssigheder derfor blot havde moret ham. Byen havde i Maaneder været besat af tyske Tropper, der daglig drog gennem Gaderne med Musik og vældige Tamburmajorer i Spidsen for at stille til Revy paa Torvet eller Ridebanen. I selve Præstegaarden havde der altid været fuldt af Soldater, ofte henved en Snes Stykker foruden syv-otte Heste, der stod opstaldet i Tørvehuset og hver Morgen blev trukket ud i Haven for at strigles under en Officers Opsigt. Der var kun bleven levnet Familjen nogle faa Værelser, hvori de mange Børn maatte stuves sammen paa maa og faa. Han havde fundet alt dette underholdende. Og saa havde de faaet Sirup paa Maden, fordi de ikke havde Smør! — — Ved at tænke efter kunde han nu forstaa, at Moderen paa den Tid maatte have gaaet og ventet sin Nedkomst. Ventet sit tolvte Barn. Ventet den tolvte vaandefulde Kamp med Døden. Og ikke nok dermed. Nogle af Børnene var bleven syge, og et af dem, en lille Pige paa tre Aar, døde under svære Lidelser. Som han siden havde hørt det fortælle, netop som et prøjsisk Regiment var rykket ud af Byen og et andet ventedes, udaandede hun i Moderens Arme.

Var det underligt, at hendes Væsen tilsidst var bleven lutter Bekymring? Mon ikke den yngre Slægt, der selv var vokset op i en Tid, som i ydre Henseende havde formet sig saa fredelig, saa sindsberoligende, af den Grund ofte viste sig uretfærdig mod Utryghedsfølelsen og Modløsheden hos de Ældre, og da navnlig hos dem, der havde udstaaet Krigens Lidelser og Ydmygelser? Maatte han for sit Vedkommende ikke snarest forbavses over, at Moderen ikke helt var bukket under? Jakobe,